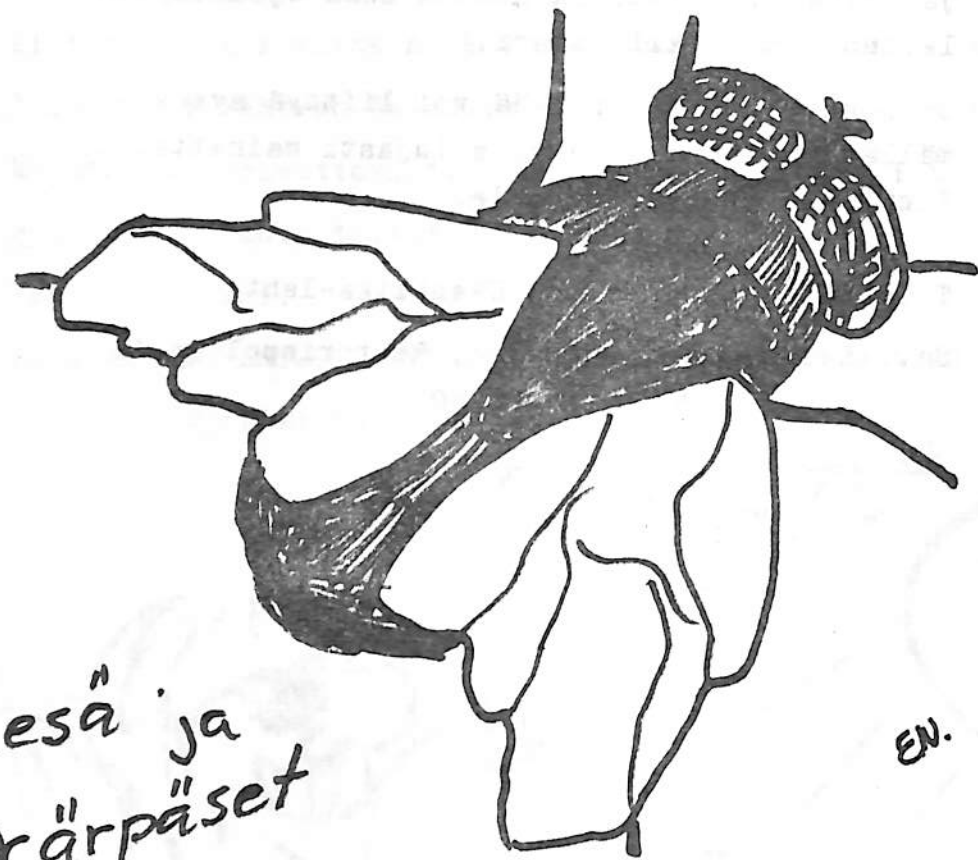

KÄÄNPIIKA 2

SAVO-KARJALAISEN
OSAKUNNAN IÄNEN-
KANNATTAJA

kesä ja
kärpäset

EN.

1981

toukokuu

Sisällysluettelo

KANSI	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
PÄÄKIRJOITUSTA	3
KEVÄTVÄSYMYSTÄ	4
VUOSIJUHLA MUISTIO 1981	6
SAVOLAINEN SANKARI	8
NAUTISKELUA	11

Tätä numeroa oli tekemässä pieni, mielettömän rautainen ryhmä johon kuuluivat päätoimittajan lisäksi Pertti ja Kerttu sekä ujommanpuoleinen nimimerkki Suhari.

Se joka ei mitään pelkää voi liittyä syksymällä joukkoomme. Luvassa lujasti mainetta. Kunnfiasta en mene valalle.

Toimituksen osoite on: Käenpiika-lehti

Savo-Karjalainen Osakunta, Rehtorinpellontie
4 B ,20500 TURKU 50

Puh.

PÄÄKIRJOITUSTA

Kevät ja kesä tulevat sittenkin. On jälleen aika sanoa: "Moi vaan, hyvää kesää!" Lyhyt eron hetki. Käenpiika liittää kesälaitumille puun oksalle lepoon ja palaa jälleen kun on aika-se tietty.

Vaikka päätoimittajuus katkeakaan hetkeksi en kuitenkaan aivan kokonaan jätä tätä Turku rauhaan, joten kun näette niin moikatkaa.

Ensin kuitenkin piiloudun viranomaisilta ja muilta kiusankappaleilta jonnekin pohjoisen suuntaan maakuoppaan joka on palkkakuoppaakin syvempi. Se on sitä arkeologin kesää.

Kiitän kaikkia niitä henkilöitä jotka ovat pitkin matkaa kirjoitelleet lehteen ja muutenkin auttaneet saamaan tätä julkaistuksi. Toivottavasti teillä on yhtä suuri into tallella syksyllä. Samoin toivotan kaikki uudet avustajat erittäin tervetulleiksi.

HAUSKAA JA RENTOUTTAVAA KESÄÄ KAIKILLE OSAKUNTALAISILLE JA MUILLE TUTUILLE: TOIVOVAT TOIMITUSKUNTA JA

ERNESTO

KEVÄTVÄSYMYSTÄ

Aurinko paistoi jo korkealla taivaalla. Se lämmitti mukavasti ja sai viimeisetkin unenrippeet rapisemaan silmistäni, niin että yliopisto alkoi vähitellen erottua rähmäisessä näkökentässä.

- Jaaha, taitaa kohta olla kesän vuoro astua remmiin, ajattelin astellessani pitkin Vatselantietä. kulku oli vielä kankeaa, sillä aikainen ajankohta ei ollut omiaan virvoittamaan raihnaista opiskelijan ruumistani. Ei siinä auta tietoisuus heräävästä luonnosta, lintujen laulusta, eikä nupuilleen puhjenneista kukista, kun takana on kylmä talvi ja yhteiskeittiössä eräänä aamuna iskenyt kihti, joka sivumennen sanoen rakastaa säänvaihteluita.

Vastaan asteli kaikenkarvaista porukkaa: yöjalalta palailevia nuorukaisia onnensa kukkuloilla, sekä kaksi kissaa. En ollut nähnyt aikaisemmin niistä kumpaakaan, vaikka toinen kyllä muistutti erehdyttävästi Tane-peruskattia, joka tietävästi asustaa jossakin 10A:n paikkeilla. Siinä ne tepastelivat suloisasti kylki kylkeä vasten huiskutellen samalla estottomasti häntiään ja loivat minuun vielä kujeellisen katseen, ennenkuin loikkasivat sivummalle puutarhan hämääjän suojaan.

- Niin, kevättä ilmassa, huokaisin ja jatkoin matkaani olkapäät hieman kyyryssä. Minulle tuotti suuria vaikeuksia pysyä pystyssä jäisellä, viettävällä tiellä. Aina välillä olin tupsahtaa nenälleni mutta sitten saavutin taas tasapainoni ja jatkoin hoippuvaa kulkuani. Onneksi sain lopulta pitävän otteen tasoristeyksen rautaisesta poikkipuomista.

- Huh, huh, onpas tämä aamuluennolle meno hankalaa, puuskutin keuhkot pihisten otsa hiestä märkinä. - Pitääkin ensi syksynä suunnitella lukujärjestys hieman kauaskatseisemmin.

Samassa huomasin, kuinka eräs tuttu opiskelija lähestyi kainalossaan sievätkö tyyppiä - ei mitään tuollaista kosmeettista väriloistoa, josta ei ota selvää itse pirukaam, vaan aitoa persikan hohtoa,

joka nostattaa veden kielelle ja tuo mieleen kesän raikkaat vihanekset.

- Terve Pena, sain vaivoin hihkaistua, sillä hengitykseni ei ollut vielä tasaantunut. Kaveri katsoi minua ihmeissään ja silloin huomasin, ettei se ollutkaan vanha Penan ryökäle vaan aivan ventovieras tyyppi. Kuulin takaani todella härskiä naurua heidän sivuuttaessaan minut ja ollakseni rehellinen, en voinut siitä heitä moittia. Ihmisellä täytyy olla oikeus virkistävään nauruun, ja jos eteen sitten tupsahtaa tervehtivä hyypiö, jolla on lisäksi silmät sirillään ja tukka epämääräisesti harottaen, niin kukapa voisi häneltä piristävää vahingoniloa kieltää. Vahva on se luonne, joka jättäisi moisen mahdollisuuden käyttämättä.

- Pitipäs sattua, manasin mielessäni ja jatkoin matkaani olkapäät entistä kyyrympänä. Niiden luihu asento johtui kuitenkin pelkästään ryhtiviasta, sillä kokemuksesta tiesin, ettei kannattanut turhaan masentua takaiskuista. Elämähän on siitä hauskaa, ettei koskaan tiedä mitä huorinen tuo tullessaan, eikä arvailemaan kannata ryhtyä.

Niinpä minäkin jatkoin kulkuani turhia murehtimatta, hieman jo askeleittani kiirehtien, sillä kello läheni uhkaavasti varttia yli kahdeksan. Nousin vikkelaasti 57 tiedonporrasta ylös ja suunnistin kohti oikeaa luentosalia. Juuri ajoissa, mutta ihmeekseni huomasin, että olinkin paikalla ensimmäisenä.

Olin jo istunut yksin salissa kymmenisen minuuttia, kun huomasin tutun hahmon - kukapa muu kuin Pena - kulkevan salin ohitse.

- Ai sinä täällä, Pena sanoi.- Se on kuule siirtänyt tämän viikon luennon myöhemmäksi, kun sillä oli joku este. Mut mitä sää nyt noin hohotat?

- Täytyy opetella nauramaan ensin itselleen, ennenkuin rupeaa nauramaan muille, vastasin.

Vuosijuhlamuistio 1981

11.4.1981 Turun yliopiston Savo-Karjalainen Osakunta vietti 56. vuosijuhlaansa. Pääjuhla alkoi kello 19.00 Yliopistonkadulla ravintola Tauruksessa. Paikalla ei ollut kovin monta senioria, mutta turkulaisista Savo-seurasta ja Karjala-seurasta oli useita edustajia samoin kuin Helsingin ja Turun osakunnista. Junioreja oli paikalla kohtuullisesti.

Isäntä Pekka Salmisen avattua juhlan Irja Rantasalo Savo-seurasta esitti Kalle Väänäsen Pyykkiranta-ruhon. Tämän vuotinen vuosijuhlaesiteilmöitsijä oli Jussi T. Lappalainen, Suomen historian laitoksen apulaisprofessori. Lupsakan tarinoinnin ja diakuvienv avulla Lappalainen otti juhlaväen purjelennolle kesäisen Keski-Suomen ylle. Laskeutumisen jälkeen esittivät kevyttä klassista musiikkia Olli Kurki sellolla ja Harry Köhler haitarilla.

Välillä syötiin vasikanleikettä tykötarpeineen. Syönnin päälle emäntä Sinikka Rytönen puhui inspehtori Manulle kiinalaisesta kulinaristista Kon Futsesta. Perinteiseen tapaan jaettiin ansiotuneille osakuntalaisille merkkejä ja nauhoja. Puheen naiselle piti osakuntalainen Kalevi Kokko. Vapaassa sanassa kukin sai tuoda julki ajatuksensa ja terveisensä.

Tervehdyksen tuojia oli Helsingin Savolaisesta Osakunnasta, Karjalaisesta Osakunnasta ja Viipurilaisesta Osakunnasta. Turun osakunnista edustajat oli Satakuntalaishämäläisestä Osakunnasta ja Pohjalaisesta Osakunnasta. Vapaassa sanassa luettiin myös kirjeitse ja sänkeitse lähetetyt terveiset. Osakunnan kunniajäsenen akateemikko Tauno Nurmelan Tervehdys oli erityisen hauska, tarkoite perusteluineen poissa olosta. Hauska oli myös seniori Kari Rahialan puheenvuoro ennen Manun perinteisesti viimeistä puheenvuoroa. Pääjuhlan lopuksi laulettiin perinteiseen tapaan maakuntalaulut.

Pääjuhlasta siirryttiin jatkoille Osakunnan omiin tiloihin. Siellä oli taas erinomaista ohjelmaa, josta suuressa määrin vastasivat turkulaiset maakuntaseurat. Karjalaisilta oli tanhuajat ja Savolaisilta Kaappisten pariskunta ja Kalevi Kettusen yhtye. Musiikista huolehti lisäksi orkisteri Maisteri Puhakka ja Linnakundit. Välillä katseltiin kuvia Akateemisista Kyykän MM-kisoista. Ohjelmaa ja ilakointia riitti aamuun asti. Välillä oli aina tarjolla välipaloja, josta kiitos emännälle ja apuemännille. Aamulla saunaan mennessä laulettiin perinteinen Jäakkokulta ylioppilastalolaisille ja kuulaalle keivät aamulle.

Juhlamestar

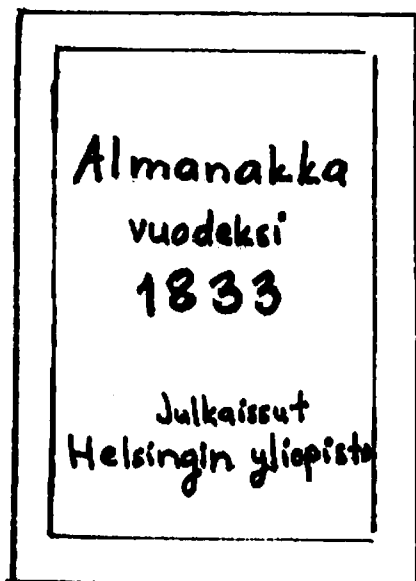
Ensi vuonna uudestaan!

Savolainen sankari

Viime vuosisadan puolivälissä kuljeskeli Savossa merkilinen mies. Tumma, köyhän puoleinen, mutta maineeltaan sitäkin rikkaampi kulkuri oli juoheva supliikkimies ja ihmettelyä aiheuttanut silmänkääntäjä.

Käkisalmella puhuttiin Savossa elävästä miehestä, "joka oli semmoinen noita, että sai paljon pahaa aikaan ja teki monenlaisia konsteja pirun avulla, sillä se oli myynyt jo nuorena sielunsa pirulle". Jotkut tiesivät kertoa, että hän olisi saanut taidot Unkarin mustalaisilta maailmaa kierrellessään, toiset että Venäjän-maalla vanha intialainen fakiiri olisi ollut hänen oppi-isänään. Uskottiin, että miehen taskuissa oli aina käärmeenpäitä ja ruumiin luita. Lehdetkin hän kuului lukevan aina väärin päin. Ja olihan hänellä taikakalu: peukalon kokoinen sininen kivi, jonka hän oli Italiasta asti hakenut.

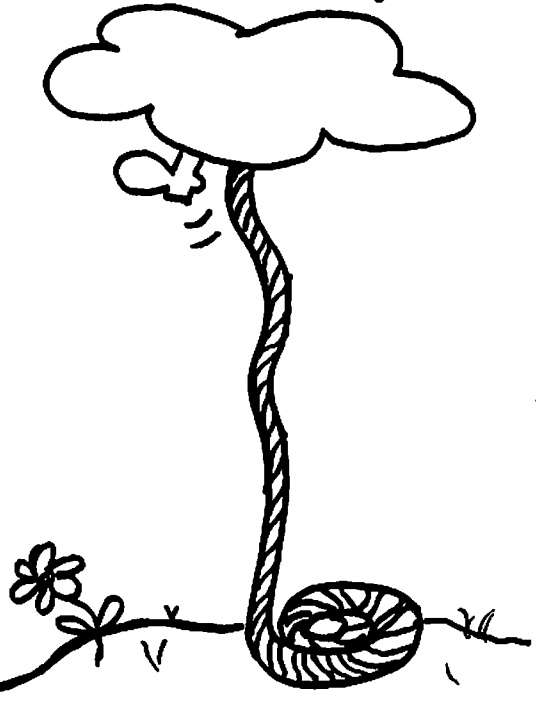
Sellaista tarinoitiin aikansa kuuluisimmasta taikurista ja silmänkääntäjästä KUIKKA KOPOSESTA. Oikealta nimeltään hän oli Abel Koponen ja syntyi Leppävirran Varistaipaleen kylässä joulukuussa 1833.

Jo pienenä poikana Koposen kerrotaan saaneen lisänimen Kuikka, kun hän juoksenteli yksiöisellä Kuikkalammin jäällä eikä se pettänyt. Äiti päivitteli rannalla: "Niinhän se hyppii kuin kuikan poika tuolla lammin jäällä!"

Kuikka oleskeli useita vuosia maailmalla. Palattuaan takaisin ei hän enää paljonkaan normaalia työtä tehnyt. Kyläläiset olivat hiukan närkästyneitä: "Kyllä se Koposen poika on kun kuikka, mittää muuta ei tee kun päivät pitkät tuolla järvellä maleksii."

Pian Kuikasta alettiin kertoilla mitä ihmeellisimpiä juttuja ja hän saavutti konsteillaan kuolemattoman maineen. Hän käänsi ihmisten silmät niin, että he näkivät allakanlehdet seteleinä tai puun lastut kaloina. Kiipesipä Kuikka narua pitkin taivaaseenkin. Kalajoen käräjillä Kuikan ottaessa hattua pois päästä näytti koko pää lähtevän sen mukana, eikä oikeuden istunnosta tullut mitään.

Varsinkin nimismiehiä ja mustalaisia Kuikka petkutti muuttamalla olkikuvoksi tai puupölkyksi. Hän loihti tyhjästä kelloja tai rahoja tai kiviä hevosen sisässä lämmittelemässä. Korvien puhdistamisen Kuikka suoritti työntämällä köydenpätkän toisesta korvasta sisään ja vetämällä sen toisesta korvasta ulos.

Kuikka Koponen esiintyi tavallisimmin markkinoilla, satamissa tai uittojoilla. Matkan varrella hän tietysti esiintyi myös yksittäisissä taloissa ja torpissa. Monessa pirtissä Kuikka ilahdutti lapsia tempuillaan. Maksua hän ei taidoistaan pyytänyt.

Kuikka Koponen oli myös kansanparantaja ja kutsui itsensä Euroopan tohtoriksi. Tultuaan taloon hän tiedusteli, oliko kukaan käynyt lääkärissä. Hän halusi nähdä reseptit ja kuulla oliko lääkkeitä ollut apua. Kuikka valmisti itse lääkkeitä luonnonkasveista ja rautapitoisen lähteen vedestä. Kasvit hän keräsi kesällä ja kaivoi maahan talvella keitettäväksi. Keittämisen hän suoritti kaukana metsässä, sillä hän halusi olla rauhassa ja välttää juoruja, jotka leimasivat hänet noidaksi ja poppamieheksi. Matkoilla Kuikalla oli aina mukana lääkelaukku, jonka uskottiin olevan aitoa kuikkannahkaa.

Naimisiin Kuikka meni vuonna 1872 Ida Mikkosen kanssa. Talonpito ei jaksanut Kuikkaa kiinnostaa ja niinpä elämä oli varsin köyhää. Nälkävuodet tekivät tuhoaan. Ida kerjäksi lehmilleen olkisirppua, että saisi ne jotenkin elätetyksi kesään asti. Pariskunnalle syntyi viisi lasta, joille Kuikka keksi hyvin omaperäiset nimet. Ylpeä isä antoi ensimmäiselle tyttärelleen peräti 12 nimeä: Iida Riia Lucina Hilda Hulda: Levatiina Amanda Olivia Ceela Concordia Jemna Jekleobeth.

Tarinat Kuikasta hauskuttavat ja toisaalta antavat ihmetyksen aihetta. Hän oli taikuri, jolla oli merkillisiä taitoja, mutta myös tavarantasaaja, joka otti rikkailta ja antoi köyhille. Hän uhmasi oman aikansa käyttäytymisnormistoa olemalla julkisesti omituinen. Ketkö tunsivat Kuikan paremmin kiittelivät häntä hyväluontoiseksi ja mukavaksi mieheksi.

Kuikka

PS. Katso myös Aini Rössin kirjaa Kuikka Koponen, konstikas kujeilija.

NAUTISKELOA

"Röyh"

Ajatusta keskioluen tarjoilusta pikalinja-autojen matkustajien piristykseksi tervehtivät matkailijat tyydytyksellä. Joutuaan vain ensin selvittämään muutamat tekniset ongelmat. On tunnettua, että nauttiessa olutta virkistykseksi tai muuten, se vaatii melko välittömästi veronsa toisaalla.

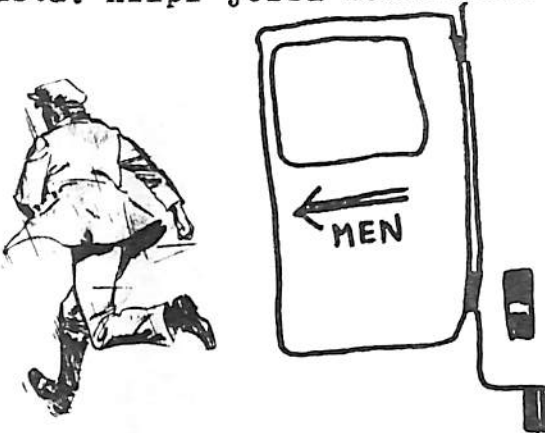
Tuntuu kovin epäoikeudenmukaiselta, jos keskivahvaa juonut matkailija joutuu pitkähköjä aikoja ankarasti pidättelemään jopa kiemurtelemaan ja keskittymään vain tähän oltaessa vielä kaukana pysähdyspaikasta. Pikalinja ei kovin usein pysähtele.

Olisi sen vuoksi hyvä, jos koko maata ajatellen omaksuttaisiin yhtenäinen vahvistettu käytäntö siitä, kummalle puolen tietä poikkeavat autosta miehet ja kummalle naiset. Vähimmäismatka maantietä pitkin pitäisi ainakin karkeasti määritellä.

Harvahkossa mäntymetsässä joutuu täyden piiloutumisvarmuuden saavuttaakseen tunkeutumaan ehkä hyvinkin kauas metsäikköön. Sama vaikeus esiintyy koivikossa, elleivät vaatteet sitten ole kovin vaaleat ja tuohenkarvaiset. Maassapesiviä lintuja olisi myös syytä varoa.

Lepikko tarjoaa parhaimmat suojautumispaikat. Riippuu siis paikasta. Kilpi jossa mainitaan kummalle puolen tietä kukin sukupuoli poistuu samoin kuin edellä mainittu vähimmäismatka, olisi kiinnitettävä autoon kuten puhelut kuljettajan kanssa kieltävä kilpi. Jotta olutta nauttiva matkustaja ei joutuisi sosiaalisessa mielessä poikkeavaan asemaan, olisi hyvä jos kaikki poistuisivat yhtäläisesti autosta.

Tällöin eimkävisi ulkonaisten oireiden perusteella päättelemisen kuka juo olutta ja kuka siitä kieltäytyy.

Voidaan ajatella että vapaaehtoisuuden pohjalla vain oluen juojat poistuvat autosta mutta tällöin myös ristikkäin menoa saattaa tapahtua. Nykyaikaisessa yhteiskunnassa ei tule ketään pyrkiä erottelemaan. Yleisesti hyväksytty periaate. Vallitkoon yksilön vapaus.

Kuitenkin on tarkkaan harkittava onko myös alle 18-vuotiaiden poistuttava metsäikköön. Heille ei olutta luonnollisesti voida tarjota. Toisaalta lienee väärin ruveta erottelemaan ihmisiä heidän ikänsä perusteella. Luonnollisesti on hyvin arkaluontoista mennä julkisesti osoittamaan että henkilö on yli 18-vuotias.

Usein toistuvan pysähtelyn vuoksi pikalinja tosin menettää hieman luonnettaan mutta voihan lähteä liikkeelle vähän aikaisemmin. Aikansa kuluksi ehti juoda olutta enemmän. Ja jos pysähdykset sovitetaan kauniille näköalapaikoille siitä nauttivat kaikki matkustajat.

